

■ Αγίου Ἰγνατίου Μπριαντσανίνωφ († 30 Ἀπριλίου 1867)

Τὸ ποτήρι τῶν θλίψεων*

Μέρος Δ΄.

Ήοῖτα συχνὰ τὸν Ἰησοῦ: Ἐνώπιον τῶν σταυρωτῶν Του στεκόταν ἄφωνος, «σὰν τὸ ἀρνὶ ἐνώπιον τοῦ κουρεύοντος αὐτόν». Παραδόθηκε στὸν θάνατο «σὰν τὸ ἀθῶο πρόβατο ποὺ ὀδηγεῖται σὴν σφαγῇ» (Ἠσ. νγ΄ 7. Πράξ. η΄ 32). **Μ**ὴν πάρεις ἀπ’ Αὐτὸν τὰ μάτια σου, καὶ τὶς θλίψεις σου θὰ τὶς διαλύσει μιὰ οὐράνια, πνευματικὴ γλυκύτητα. **Μ**ὲ τὶς πληγὲς τοῦ Ἰησοῦ θὰ θεραπευθοῦν οἱ πληγὲς τῆς καρδιάς σου.

«**Φ**τάνει, ἔως ἐδῶ!», εἶπε ὁ Κύριος σ’ ἐκείνους ποὺ θέλησαν νὰ Τὸν ὑπερασπίσουν στὸν κήπο τῆς Γεθσημανῆ. **Κ**αὶ ὕστερα ἄγγιξε τὸ κομμένο αὐτὶ τοῦ δούλου, ποὺ εἶχε ἔρθει γιὰ νὰ Τὸν συλλάβει, καὶ τὸν θεράπευσε (βλ. Λουκ. κβ΄ 51).

«**Μ**ήπως νομίζεις», ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος σ’ ἐκείνον ποὺ μὲ τὸ μαχαίρι προσπάθησε νὰ πάρει μακριὰ Του τὸ ποτήρι, «ὅτι δὲν μπορῶ νὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα μου, καὶ Αὐτός νὰ μοῦ στείλει γιὰ συμπαράσταση πάνω ἀπὸ δώδεκα λεγεῶνες Ἀγγέλων;» (Ματθ. κζ΄ 53).

Στὸν καιρὸ τῶν συμφορῶν, μὴ ζητᾶς βοήθεια ἀπὸ ἀνθρώπους. **Μ**ὴ χάνεις πολὺτιμο χρόνο, μὴ σπαταλᾶς τὶς ψυχικὲς σου δυνάμεις γυρεύοντας αὐτὴ τὴν ἀνίσχυρη βοήθεια. **Ἀ**πὸ τὸν Θεὸ νὰ περιμένεις βοήθεια. **Μ**ὲ δική Του ἐντολή, ὅταν πρέπει, θὰ ἔρθουν οἱ ἄνθρωποι νὰ σὲ βοηθήσουν.

Σώπαινε ὁ Κύριος ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου καὶ τοῦ Ἡρώδου. **Ἄ**ν εἶπε οὔτε λέξη γιὰ νὰ δικαιωθεῖ. **Τ**ὴν ἀγία καὶ σοφὴ σιωπὴ Του νὰ μιμνεῖσαι, ὅταν βλέπεις πῶς οἱ ἐχθροὶ σου ἐπιδιώκουν νὰ σὲ καταδικάσουν ὅπωςδὴποτε, γιὰ νὰ κρύψουν μὲ τὴν δική σου καταδίκη τὴν δική τους κακὴ προαίρεση.

Ὅπως καὶ ἂν ἐμφανιστεῖ ἐνώπιόν σου τὸ ποτήρι, εἴτε σὰν τὰ

σύννεφα, πὸν μαζεύονται σιγά-σιγὰ καὶ προειδοποιοῦν γιὰ τὴν καταιγίδα, εἴτε αἰφνίδια, σὰν δυνατὸς ἀνεμοστρόβιλος, ἐσὺ πὲς στὸν Θεό: «**Ἄς** γίνεῖ τὸ θέλημά Σου!» (Λουκ. ια΄ 2).

Εἶσαι μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ἀκόλουθος τοῦ Ἰησοῦ, ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ. **Ἐκείνος** εἶπε: «**Ὅποιος** θέ-

λει νὰ μὲ ὑπηρετεῖ, ἄς ἀκολουθεῖ τὸν δικό μου δρόμο, καὶ ὅπου εἶμαι ἐγώ, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ὁ δικός μου ὑπηρέτης» (Ιω. ιβ΄ 26). **Ὁ** Ἰησοῦς ἐπέρασε τὴν ἐπίγεια ζωὴ Του μὲ μαρτύρια. **Ἦταν** κατατρεγμένος ἀπὸ τὴν Γέννησή Του ὡς τὸν τάφο. **Ἡ** κακία Τοῦ ἐτοίμαζε πικρὸ θάνατο ἀπὸ τότε πὸν ἦταν στὰ σπάργανα. **Μὰ** καὶ ὅταν πραγματοποιοῖσε τὸν σκοπὸ της, δὲν ἱκανοποιήθηκε. **Προσπάθησε** νὰ ἐξαφανίσει ἀπὸ προσώπου γῆς ἀκόμα καὶ τὴν μνήμη Του.

Στ' ἀχνάρια τοῦ Κυρίου βαδίζοντας ὅλοι οἱ ἐκλεκτοί Του, διάβηκαν ἀπὸ τὸν δρόμο τῶν πρόσκαιρων βασάνων στὴν μακάρια αἰωνιότητα. **Μαζὶ** μὲ τὶς σαρκικὲς ἀπολαύσεις δὲν εἶναι δυνατό νὰ ὑπάρχει καὶ πνευματικὴ κατάσταση. **Νὰ** γιὰτι ὁ Κύριος δὲν παύει νὰ προσφέρει τὸ ποτήρι Του στοὺς ἀγαπημένους Του: **Ἐπειδὴ** μ' αὐτὸ τοὺς κάνει νεκροὺς γιὰ τὸν κόσμον καὶ ἱκανοὺς γιὰ τὴν ζωὴ τοῦ Πνεύματος. «**Ἔτσι** δείχνει ὁ Θεὸς τὴν πρόνοιάν Του γιὰ ἕναν ἄνθρωπον, μὲ τὸ νὰ τοῦ στέλνει διαρκῶς θλίψεις», λέει ὁ ἄββᾶς Ἰσαὰκ ὁ Σύρος.

Ὅταν προσεύχεσαι, ζήτα ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ἀπομακρύνει ἀπὸ σένα κάθε συμφορὰ, κάθε πειρασμό. **Δὲν** πρέπει νὰ ρίχνεσαι μὲ αὐτοπεποίθηση καὶ ἀπερίσκεπτη τόλμη στὴν δίνη τῶν θλίψεων. **Σ'** αὐτὴ τὴν αὐτοπεποίθηση κρύβεται ἡ ὑπερηφάνεια. **Ὅταν**, ὁμως, οἱ θλίψεις ἔρχονται ἀπὸ μόνες τους, μὴν τὶς φοβᾶσαι. **Μὴ** νομίζεις πὼς ἦρθαν τυχαῖα, ἀπὸ τὴν συνδρομὴ τῶν περιστάσεων. **Ὅχι.** **Ἀπὸ** τὴν ἀνεξιχνίαστη Πρόνοια τοῦ Θεοῦ παραχωρήθηκαν. **Γεμᾶτος** πίστη, γεμᾶτος ἀνδρεία καὶ μεγαλοψυχία, ταξίδευε ἄφοβα μέσα στὸ σκοτάδι καὶ τ' ἄγρια κύματα πρὸς τὸ ἥσυχον λιμάνι τῆς αἰωνιότητος. **Ὁ** ἴδιος ὁ Ἰησοῦς σὲ καθοδηγεῖ ἀόρατα.

Μάθε νὰ λὲς μὲ βαθιὰ εὐλάβεια τὴν προσευχὴ πὸν ἔκανε ὁ Κύριος στὸν Πατέρα Του ἐκεῖ, στὸν Κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, τὶς τόσο δύσκολες ὥρες πρὶν ἀπὸ τὰ παθήματα καὶ τὸν σταυρικὸ θάνατό Του. **Μ'** αὐτὴ τὴν προσευχὴ νὰ ἀντιμετωπίζεις καὶ νὰ

νικᾶς κάθε θλίψη. «**Πατέρα μου**», εἶπε ὁ Κύριος, «ἂν εἶναι δυνατόν, ἄς μὴν πιῶ αὐτὸ τὸ ποτήρι· ὅμως ἄς μὴ γίνῃ τὸ δικό Μου θέλημα ἀλλὰ τὸ δικό Σου» (Ματθ. κς' 39).

Νὰ προσεύχεσαι στὸν Θεὸ νὰ διώχνει μακριὰ σου τὶς συμφορές, ἀλλὰ συνάμα νὰ ἀπαρνεῖσαι τὸ θέλημά σου ὡς θέλημα ἁμαρτωλό, θέλημα τυφλό. **Τ**ὸν ἑαυτό σου, τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα σου, τὶς περιστάσεις, τὶς παροῦσες καὶ τὶς μελλοντικές, τοὺς ἀνθρώπους πού ἔχεις στὴν καρδιά σου, ὅλους νὰ τοὺς ἐμπιστεύεσαι καὶ ὅλα νὰ τ' ἀφήνεις στὸ πανάγιο καὶ πάνσοφο Θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Μένετε ἄγρυπνοι καὶ προσεύχεστε, γιὰ νὰ μὴ σᾶς νικήσει ὁ πειρασμός· τὸ πνεῦμα εἶναι πρόθυμο, ἢ σὰρκα ὅμως εἶναι ἀδύναμη» (Μάρκ. ιδ' 38). **Ό**ταν μᾶς κυκλώνουν οἱ θλίψεις, πρέπει νὰ πυκνώνουμε τὶς προσευχές, γιὰ νὰ ἐλκύουμε πιὸ ἰσχυρὰ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ. **Γ**ιατὶ μόνο μὲ τὴν βοήθεια τῆς Χάριτος μποροῦμε νὰ ξεπεράσουμε ὅλες τὶς πρόσκαιρες ἐπίγειες συμφορές.

Όταν πάρεις τὸ οὐράνιο δῶρο τῆς ὑπομονῆς, νὰ προσέχεις ἄγρυπνα τὸν ἑαυτό σου, γιὰ νὰ διατηρήσεις τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ. **Δ**ιαφορετικά, ἡ ἁμαρτία θὰ γλιστρήσει στὴν ψυχὴ ἢ στὸ σῶμα σου καὶ θὰ διώξει μακριὰ σου τὴν Χάρη. **Τ**ότε ἡ θλίψη, πού παραχωρήθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο γιὰ τὴν σωτηρία σου καὶ τὴν τελείωσή σου, θὰ πέσει πάνω σου βαριά καὶ θὰ σὲ συντριψίει μὲ τὴν λύπη, τὴν ἀκηδία καὶ τὴν ἀπελπισία, ἐπειδὴ στὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ δὲν ἔδειξες τὴν εὐλάβεια πού τοῦ πρέπει. **Οἱ** ἅγιοι Μάρτυρες ἔψαλλαν ὕμνους χαρᾶς, ἐνῶ βρισκόνταν μέσα σὲ ἀναμμένα καμίνια, ἐνῶ πατοῦσαν πάνω σὲ καρφιά, ἐνῶ ἦταν δεμένοι σὲ τροχοὺς μὲ κοφτερὰ σπαθιά, ἐνῶ ἔβραζαν μέσα σὲ καζάνια μὲ κοχλαστὸ νερὸ ἢ λάδι. **Κ**αὶ ἡ δική σου καρδιά, ὅταν μὲ τὴν προσευχὴ ἐλκύσει τὴν παρηγορητικὴ Χάρη καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ ἐγρηγόρηση τὴν φυλάξει μέσα της, τότε καὶ στίς δυστυχίες καὶ στίς πικρὲς συμφορὲς θὰ ψάλλει ὕμνους χαρᾶς, ὕμνους δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας στὸν Θεό.

Ο νοῦς πού καθαρίστηκε μὲ τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, γίνεται θεατῆς πνευματικῶν ὁραμάτων. **Α**ρχίζει νὰ βλέπει τὴν ἀόρατη στὸν σαρκικό νοῦ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, πού ἀγκαλιάζει τὰ πάντα, νὰ βλέπει τὸν νόμο τῆς φθορᾶς σ' ὅλα τὰ φθαγὰ, νὰ βλέπει τὴν ἀσύλληπτη ἀλλὰ τόσο κοντινὴ σὲ ὅλους αἰωνιότητα, νὰ βλέπει τὸν Θεὸ στὰ μεγάλα Του ἔργα, στὴν δημιουργία καὶ τὴν ἀναγέννηση τοῦ κόσμου. **Ἡ** ἐπίγεια ζωὴ τοῦ φαίνεται ὡς ἓνα σύντομο ταξίδι, τὰ γεγονότα της τοῦ φαίνονται

σάν ὄνειρα καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς τοῦ φαίνονται σάν πρόσκαιρες ὀφθαλμαπάτες, σάν φευγαλέες ἀλλὰ ὀλέθριες πλάνες τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιάς.

Καὶ γιὰ τὴν αἰωνιότητα; **Τί** καρπὸ δίνουν οἱ πρόσκαιρες αὐτὲς θλίψεις; **Ὅταν** ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Ἰωάννης ἀξιώθηκε νὰ δεῖ ἀνοιχτὸ τὸν Οὐρανό, κάποιος ἀπὸ τοὺς κατοίκους του, δείχνοντας ἓνα ἀμέτρητο πλῆθος ὀλόλαμπρων λευκοφορεμένων πιστῶν, πού ἐόρταζαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ τὴν σωτηρία τους, τὸν ρώτησε: **«Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ πού φοροῦν λευκὲς στολὲς καὶ ἀπὸ ποῦ ἦρθαν;»**. **Καὶ** ὁ Θεολόγος Ἰωάννης τοῦ ἀπάντησε: **«Κύριέ μου, ἐσὺ ξέρεις»**. **Τότε** ὁ Οὐρανοπολίτης τοῦ εἶπε: **«Αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού πέρασαν τὸν μεγάλο διωγμό, πού ἔπλυναν τὴν στολή τους καὶ τὴν λεύκαναν μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου. Γι' αὐτὸ στέκονται ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν λατρεύουν μέρα καὶ νύχτα στὸν ναὸ Του, καὶ Αὐτὸς πού κάθεται στὸν θρόνο θὰ εἶναι πάντα μαζί τους. Δὲν θὰ πεινάσουν πιά, οὔτε θὰ διψάσουν ποτέ· δὲν θὰ ὑποφέρουν ἀπὸ τὸν ἥλιο οὔτε ἀπὸ ἄλλον καύσωνα. Τὸ Ἀρνίον, πού εἶναι στὴν μέση τοῦ θρόνου, σάν καλὸς βοσκὸς θὰ τοὺς κατευθύνει καὶ θὰ τοὺς ὀδηγήσει στὶς νεροπηγὲς τῆς ζωῆς. Ὁ Θεὸς θὰ ἐξαφανίσει κάθε δάκρυ ἀπὸ τὰ μάτια τους»** (Ἀποκ. ζ' 13-17).

Ἡ αἰώνια ἀποξένωση ἀπὸ τὸν Θεό, τὸ αἰώνιο μαρτύριο στὸν ἄδη, ἡ αἰώνια κοινωνία μὲ τοὺς δαίμονες καὶ τοὺς δαιμονοποιημένους ἀνθρώπους, ἡ αἰώνια φωτιά, ἡ αἰώνια παγωνιά, τὸ αἰώνιο σκοτάδι τῆς γέεννας – νὰ τι εἶναι πραγματικὰ θλίψη, θλίψη μεγάλη, φορικτὴ, ἀφόρητη!

Στὴν μεγάλη αἰώνια θλίψη ὀδηγοῦν οἱ ἐπίγειες ἀπολαύσεις.

Ἀπ' αὐτὴ τὴν θλίψη προφυλάσσει καὶ σώζει τὸ ποτήρι τοῦ Χριστοῦ ὅποιον τὸ πίνει εὐγνωμονώντας καὶ δοξολογώντας τὸν Θεό. **Μὲ** τὸ πικρὸ ποτήρι τῶν πρόσκαιρων θλίψεων ὁ Πανάγαθος προσφέρει στὸν ἄνθρωπο τὸ ἀπέραντο καὶ αἰώνιο ἔλεός Του. **Ἀμήν!**

□

(*) Ἡ Φωνὴ τῶν Πατέρων, ἀριθμ. 31, ἔκδοσις Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, Ὠρωπὸς Ἀττικῆς. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.